

UNIUNEA EUROPEANĂ

PARLAMENTUL EUROPEAN

CONSILIUL

Bruxelles, 13 iulie 2020
(OR. en)

2020/0099 (COD)

PE-CONS 23/20

AG 30
INST 110
POLGEN 74
CODEC 497

ACTE LEGISLATIVE ȘI ALTE INSTRUMENTE

Subiect: REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de stabilire a unor măsuri temporare privind termenele pentru etapele de colectare, verificare și examinare prevăzute în Regulamentul (UE) 2019/788 privind inițiativa cetățenească europeană având în vedere epidemia de COVID-19

REGULAMENTUL (UE) 2020/...
AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

din ...

de stabilire a unor măsuri temporare
privind termenele pentru etapele de colectare, verificare și examinare
prevăzute în Regulamentul (UE) 2019/788 privind inițiativa cetățenească europeană
având în vedere epidemia de COVID-19

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 24,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară¹,

¹ Poziția Parlamentului European din 9 iulie 2020 [(JO ...)/(nepublicată încă în Jurnalul Oficial)] și decizia Consiliului din

întrucât:

- (1) La 11 martie 2020, Organizația Mondială a Sănătății a anunțat că epidemia de COVID-19 a devenit o pandemie la nivel mondial. Statele membre au fost afectate într-un mod dramatic și excepțional de consecințele acestei pandemii. Acestea au luat o serie de măsuri restrictive pentru a opri sau a încetini transmiterea COVID-19, inclusiv măsuri de limitare a mișcării persoanelor pentru a restrânge libera circulație a cetățenilor lor, interzicerea evenimentelor publice și închiderea magazinelor, a restaurantelor și a școlilor. Măsurile respective au condus la o oprire totală a vieții publice în aproape toate statele membre.
- (2) Măsurile luate de statele membre au avut în mod inevitabil un impact grav și asupra inițiativei cetățenești europene. Pentru ca inițiativele cetățenești europene (denumite în continuare „inițiativele”) să fie valabile, Regulamentul (UE) 2019/788 al Parlamentului European și al Consiliului¹ impune organizatorilor să colecteze cel puțin un milion de declarații de susținere din cel puțin un sfert din statele membre în termen de 12 luni. Colectarea declarațiilor de susținere pe suport de hârtie, campaniile locale și organizarea de evenimente publice, care sunt de o importanță deosebită pentru o inițiativă reușită, au devenit mult mai dificile din cauza măsurilor luate ca răspuns la pandemia de COVID-19.

¹ Regulamentul (UE) 2019/788 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 privind inițiativa cetățenească europeană (JO L 130, 17.5.2019, p. 55).

- (3) De asemenea, statele membre și instituțiile Uniunii au anumite obligații legale în temeiul Regulamentului (UE) 2019/788. Obligațiile respective sunt supuse unor termene stricte de la care Regulamentul (UE) 2019/788 nu permite derogări.
- (4) Tratatul privind Uniunea Europeană conferă cetățenilor Uniunii dreptul de a adresa Comisiei o cerere prin care aceasta este invitată să prezinte o propunere de act juridic al Uniunii în vederea punerii în aplicare a tratatelor. Inițiativa cetățenească europeană, este unul dintre instrumentele principale prin care cetățenii Uniunii se pot implica într-un mod ușor și accesibil în dezbaterea democratică și politică despre Uniune și pot pune probleme care contează pentru ei pe ordinea de zi a Uniunii.
- (5) În circumstanțele excepționale actuale și în special din cauza măsurilor luate de statele membre ca răspuns la pandemia de COVID-19, sunt necesare măsuri temporare pentru a păstra eficacitatea instrumentului pe care îl constituie inițiativa cetățenească europeană și pentru a asigura securitatea juridică cu privire la posibilele prelungiri ale termenelor aplicabile.

- (6) Statele membre au indicat că, pentru a putea continua să monitorizeze și să controleze situația în materie de sănătate publică, reducerea nivelului restricțiilor introduse prin măsurile luate ca răspuns la pandemia de COVID-19 va fi una treptată. Prin urmare, este adecvat ca perioada de colectare a declarațiilor de susținere să se prelungească cu șase luni, acoperind perioada care începe cu data de 11 martie 2020, când Organizația Mondială a Sănătății a anunțat că epidemia de COVID-19 a devenit o pandemie. Această prelungire se bazează pe presupunerea că, cel puțin în primele șase luni de la data de 11 martie 2020, cel puțin un sfert din statele membre sau un număr de state membre reprezentând mai mult de 35 % din populația Uniunii vor institui măsuri care vor împiedica în mod substanțial capacitatea organizatorilor de a colecta declarații de susținere pe suport de hârtie și de a desfășura campanii locale. Prin urmare, perioada maximă de colectare a declarațiilor de susținere pentru inițiative a căror perioadă de colectare era în derulare la 11 martie 2020 ar trebui să se prelungească cu șase luni. În plus, pentru inițiativele în cazul cărora perioada de colectare a început între 11 martie și 11 septembrie 2020, perioada de colectare ar trebui să se prelungească până la 11 septembrie 2021.

- (7) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament și având în vedere că sfârșitul pandemiei în Uniune este dificil de prevăzut, Comisiei ar trebui să îi fie conferite competențe de executare pentru a prelungi în continuare perioada de colectare în ceea ce privește inițiativele pentru care perioada de colectare este încă în derulare la 11 septembrie 2020, în cazul în care măsurile de răspuns la pandemia de COVID-19 care afectează în mod substanțial capacitatea organizatorilor de a colecta declarații de susținere pe suport de hârtie și de a informa publicul cu privire la inițiativa lor aflată în derulare continuă să se aplice și după respectiva dată în cel puțin un sfert din statele membre sau într-un număr de state membre reprezentând mai mult de 35 % din populația Uniunii. Prelungirea cu șase luni a perioadei de colectare prevăzută de prezentul regulament ar trebui să acorde Comisiei suficient timp pentru a decide dacă se justifică o prelungire suplimentară a perioadei de colectare. Competențele de executare respective ar trebui să permită, de asemenea, Comisiei să adopte acte de punere în aplicare pentru prelungirea perioadei de colectare în cazul unei noi crize de sănătate publică legată de o nouă izbucnire a epidemiei de COVID-19, cu condiția ca cel puțin un sfert din statele membre sau un număr de state membre reprezentând mai mult de 35 % din populația Uniunii să fi luat măsuri susceptibile de a avea același efect. Atunci când adoptă respectivele acte de punere în aplicare, Comisia ar trebui să indice inițiativele vizate împreună cu noua dată de încheiere a perioadelor de colectare aferente ca urmare a oricăror prelungiri acordate, precum și circumstanțele concrete care justifică acordarea acestor prelungiri. Competențele respective ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului¹.

¹ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

- (8) În evaluarea sa anterioară adoptării de acte de punere în aplicare care prelungesc perioada de colectare, Comisia ar trebui să ia în considerare dacă măsurile luate de statele membre ca răspuns la pandemia de COVID-19 sau ca răspuns la o nouă izbucnire a epidemiei de COVID-19 afectează în mod substanțial capacitatea organizatorilor de a colecta declarații de susținere pe suport de hârtie și de a desfășura campanii locale.
- (9) Comisia ar trebui să informeze organizatorii inițiativelor în cauză și statele membre cu privire la orice prelungire a perioadei de colectare împreună cu noua dată de încheiere a perioadei de colectare aferente fiecărei inițiative în cauză. În conformitate cu obligația Comisiei de a informa în temeiul articolului 4 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2019/788, respectivele noi date de încheiere ar trebui de asemenea indicate în registrul online și pe site-ul public de internet al inițiativei cetățenești europene.
- (10) Măsurile luate de statele membre ca răspuns la pandemia de COVID-19 pot afecta semnificativ capacitatea autorităților competente de a finaliza verificarea declarațiilor de susținere a unei anumite inițiative în termenul de trei luni prevăzut în Regulamentul (UE) 2019/788. De exemplu, este posibil să fie disponibil mai puțin personal sau autoritățile competente să aibă sarcini și responsabilități suplimentare ca urmare a pandemiei.

- (11) Statele membre ar trebui să se asigure că, în ciuda măsurilor luate ca răspuns la pandemia de COVID-19, administrațiile lor funcționează cât mai normal. Cu toate acestea, în circumstanțe excepționale, unui stat membru ar trebui să i se permită să prezinte Comisiei o cerere motivată pentru o prelungire a perioadei de verificare. Cererea ar trebui să fie susținută de probe și să țină seama de efectele măsurilor legate de pandemie asupra funcționării autorităților competente ale statului membru respectiv. În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, Comisiei ar trebui să îi fie conferite competențe de executare pentru a acorda prelungirea solicitată. Prolungirea nu ar trebui să depășească perioada de verificare inițială.
- (12) Din cauza măsurilor luate de statele membre ca răspuns la pandemia de COVID-19, este posibil să fie dificil pentru instituțiile Uniunii să organizeze reuniuni cu organizatorii sau audieri publice în contextul examinării inițiativelor valabile în statul membru în care intenționează să organizeze asemenea reuniuni sau audieri. În astfel de cazuri, instituțiilor ar trebui să li se permită să amâne reuniunile sau audierile respective până la o dată la care acestea vor fi posibile, ținând cont de situația în materie de sănătate publică din statul membru respectiv. În cazul în care audierea publică este amânată, Comisia ar trebui să poată amâna adoptarea comunicării prin care își prezintă concluziile de natură juridică și politică cu privire la inițiativă cu până la trei luni de la data la care a avut loc audierea publică, pentru a permite Comisiei să țină seama în mod corespunzător de constatările din cadrul audierii.

- (13) În cazul în care perioada de colectare, verificare sau examinare se prelungește din cauza măsurilor luate de statele membre ca răspuns la pandemia de COVID-19, perioadele de păstrare a declarațiilor de susținere prevăzute în Regulamentul (UE) 2019/788 ar trebui să se prelungească în consecință.
- (14) Din cauza izbucnirii neprevăzute și bruște a epidemiei de COVID-19 și a măsurilor adoptate de statele membre în consecință, care au fost prelungite în mod repetat, precum și a duratei procedurilor legislative necesare pentru adoptarea măsurilor relevante, nu a fost posibilă adoptarea la timp a măsurilor temporare prevăzute în prezentul regulament în ceea ce privește anumite inițiative individuale. Din acest motiv, măsurile temporare ar trebui să acopere și perioada anterioară intrării în vigoare a prezentului regulament.
- (15) Prezentul regulament ar trebui să se aplice și inițiativelor înregistrate înainte de 1 ianuarie 2020 în temeiul Regulamentului (UE) nr. 211/2011 al Parlamentului European și al Consiliului¹, cărora li se aplică în continuare dispozițiile regulamentului respectiv referitoare la colectarea declarațiilor de susținere și verificarea și certificarea de către statele membre în temeiul articolului 27 din Regulamentul (UE) 2019/788.

¹ Regulamentul (UE) nr. 211/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 privind inițiativa cetățenească (JO L 65, 11.3.2011, p. 1).

- (16) Având în vedere caracterul temporar al măsurilor luate de statele membre ca răspuns la pandemia de COVID-19, perioada de aplicare a prezentului regulament ar trebui, de asemenea, să fie limitată.
- (17) În conformitate cu principiul proporționalității, este necesar și oportun, în vederea realizării obiectivului fundamental de menținere a eficacității instrumentului inițiativei cetățenești europene în timpul pandemiei de COVID-19, să se stabilească măsuri temporare privind termenele pentru etapele de colectare, verificare și examinare prevăzute în Regulamentul (UE) 2019/788. Prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor urmărite, în conformitate cu articolul 5 alineatul (4) din Tratatul privind Uniunea Europeană.
- (18) Prezentul regulament ar trebui adoptat în regim de urgență, astfel încât situațiile de insecuritate juridică care afectează cetățenii, organizatorii, administrațiile naționale și instituțiile Uniunii să rămână cât mai reduse cu putință, în special în cazul în care perioadele de timp relevante pentru colectarea declarațiilor de susținere, verificare și examinare cu privire la o serie de inițiative s-au încheiat deja sau urmează să se încheie.

- (19) Având în vedere urgența impusă de circumstanțele excepționale cauzate de epidemia de COVID-19, s-a considerat oportun să se prevadă o excepție de la termenul de opt săptămâni menționat la articolul 4 din Protocolul nr. 1 privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană, la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și la Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice.
- (20) Pentru a permite aplicarea promptă a măsurilor prevăzute în prezentul regulament, acesta ar trebui să intre în vigoare în regim de urgență în ziua următoare datei publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Obiect

Prezentul regulament stabilește măsuri temporare aplicabile perioadelor de colectare, de verificare și de examinare pentru inițiativele cetățenești europene înregistrate în temeiul Regulamentului (UE) 2019/788 și al Regulamentului (UE) nr. 211/2011 (denumite în continuare „inițiativele”), în contextul măsurilor luate de statele membre ca răspuns la pandemia de COVID-19.

Articolul 2

Prelungirea termenelor de colectare a declarațiilor de susținere

- (1) În pofida articolului 8 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2019/788 și a articolului 5 alineatul (5) din Regulamentul (UE) nr. 211/2011, în cazul în care colectarea declarațiilor de susținere pentru o inițiativă era în derulare la 11 martie 2020, perioada maximă de colectare se prelungește cu o perioadă de șase luni în ceea ce privește inițiativa respectivă.

În cazul în care colectarea declarațiilor de susținere pentru o inițiativă a început între 11 martie 2020 și 11 septembrie 2020, perioada de colectare se prelungește până la 11 septembrie 2021 în ceea ce privește inițiativa respectivă.

Comisia informează organizatorii inițiativelor în cauză și statele membre despre prelungirea prevăzută la primul și al doilea paragraf al prezentului alineat. Aceasta indică noua dată de încheiere a perioadei de colectare pentru fiecare inițiativă în registrul online menționat la articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2019/788.

- (2) Comisia poate adopta acte de punere în aplicare pentru prelungirea suplimentară a perioadelor maxime de colectare a declarațiilor de susținere pentru inițiativele menționate la alineatul (1), în cazul în care cel puțin un sfert din statele membre sau un număr de state membre reprezentând mai mult de 35 % din populația Uniunii continuă să aplice după data de 11 septembrie 2020 măsuri ca răspuns la pandemia de COVID-19 care îngreunează într-o măsură substanțială capacitatea organizatorilor de a colecta declarații de susținere pe suport de hârtie și de a informa publicul cu privire la inițiativele lor aflate în derulare.

De asemenea, Comisia poate adopta acte de punere în aplicare pentru prelungirea perioadei maxime de colectare a declarațiilor de susținere pentru inițiativele pentru care colectarea este în derulare în momentul unei noi izbucniri a epidemiei de COVID-19, în cazul în care cel puțin un sfert din statele membre sau un număr de state membre reprezentând mai mult de 35 % din populația Uniunii aplică măsuri care afectează organizatorii respectivelor inițiative la fel de mult precum măsurile menționate la primul paragraf.

Actele de punere în aplicare prevăzute la primul și al doilea paragraf identifică inițiativele vizate și noua dată de încheiere a perioadei de colectare aferente.

Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 6 alineatul (2).

Durata fiecărei prelungiri în temeiul prezentului alineat este de trei luni.

Pentru ca Comisia să poată evalua dacă sunt îndeplinite cerințele pentru adoptarea actelor de punere în aplicare menționate la primul și al doilea paragraf, statele membre furnizează Comisiei, la cerere, informații despre măsurile pe care le-au luat sau intenționează să le ia ca răspuns la pandemia de COVID-19 sau ca răspuns la o nouă izbucnire a epidemiei de COVID-19.

Comisia notifică decizia sa organizatorilor și informează statele membre despre orice prelungire acordată cu privire la fiecare inițiativă în cauză. Aceasta publică decizia sa în registrul online menționat la articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2019/788.

- (3) În pofida alineatelor (1) și (2), durata totală a perioadei de colectare nu poate depăși 24 de luni.

Articolul 3

Prelungirea termenelor de verificare a declarațiilor de susținere de către statele membre

- (1) În pofida articolului 12 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2019/788 și a articolului 8 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 211/2011, în cazul în care un stat membru consideră că, din cauza măsurilor luate ca răspuns la pandemia de COVID-19, nu va fi posibilă finalizarea verificării declarațiilor de susținere pentru o anumită inițiativă în termenul prevăzut în dispozițiile respective, acesta poate depune o cerere motivată de prelungire a perioadei respective. Respectiva cerere se transmite Comisiei cu cel puțin o lună înainte de sfârșitul perioadei vizate.
- (2) În cazul în care, pe baza unei cereri depuse în conformitate cu alineatul (1), Comisia constată că sunt îndeplinite cerințele prevăzute la alineatul respectiv, aceasta adoptă un act de punere în aplicare prin care acordă statului membru în cauză o prelungire a perioadei menționate la alineatul (1). Prelungirea nu va fi mai mică de o lună și nici mai mare de trei luni.
- (3) Comisia notifică decizia sa statului membru și informează organizatorii cu privire la prelungirea inițiativei în cauză. Aceasta publică decizia sa în registrul online menționat la articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2019/788.

Articolul 4

Prelungirea termenelor de examinare a inițiativelor valabile

- (1) În pofida articolului 14 alineatul (2) și a articolului 15 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2019/788, în cazul în care, ulterior datei de 11 martie 2020, Comisia sau Parlamentul European întâmpină dificultăți în organizarea unei reuniuni cu organizatorii sau, respectiv a unei audieri publice, din cauza măsurilor luate ca răspuns la pandemia de COVID-19 de către statul membru în care respectivele instituții intenționează să organizeze reuniunea sau audierea, acestea o organizează imediat ce situația în materie de sănătate publică din statul membru în cauză face posibil acest lucru sau, în cazul în care organizatorii sunt de acord să participe de la distanță la reuniune sau la audiere, imediat ce aceștia pot stabili de comun acord cu instituțiile data unei astfel de reuniuni sau audieri.
- (2) În pofida articolului 15 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2019/788, în cazul în care Parlamentul European amână audierea publică în temeiul alineatului (1) al prezentului articol, Comisia adoptă comunicarea prin care își prezintă concluziile de natură juridică și politică cu privire la inițiativă în termen de trei luni de la audierea publică.

Articolul 5

Prelungirea termenelor de păstrare a datelor cu caracter personal

- (1) În pofida articolului 19 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2019/788, în cazul în care perioada maximă de colectare sau perioada maximă de verificare pentru o anumită inițiativă se prelungește în conformitate cu articolul 2 sau 3 din prezentul regulament, termenul de 21 de luni în care trebuie distruse declarațiile de susținere și copiile acestora se prelungește cu aceeași perioadă.
- (2) În pofida articolului 19 alineatul (8) din Regulamentul (UE) 2019/788, în cazul în care perioada maximă de colectare, perioada maximă de verificare sau perioada maximă de examinare pentru o anumită inițiativă se prelungește în conformitate cu articolul 2, 3 sau 4 din prezentul regulament, termenele în care trebuie distruse listele cu adrese de e-mail se prelungesc cu aceeași perioadă.

Articolul 6

Procedura comitetului

- (1) Comisia este asistată de comitetul privind inițiativa cetățenească europeană instituit prin articolul 22 din Regulamentul (UE) 2019/788. Respectivul comitet reprezintă un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.
- (2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 7
Aplicarea retroactivă

Articolele 2-5 au efect retroactiv cu privire la inițiativele a căror perioadă de colectare, perioadă de verificare sau perioadă de examinare s-a încheiat între 11 martie 2020 și data intrării în vigoare a prezentului regulament.

Articolul 8
Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

Acesta se aplică până la 31 decembrie 2022.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European
Președintele

Pentru Consiliu
Președintele
